

19.05.2021
KSL/90/03.08.01.06/2020

kirjaamo@multia.fi

Viite: Lausuntopyyntöne 29.3.2021

LAUSUNTO NIKARAN TUULIVOIMAHANKKEEN OSAYLEISKAAVAN VALMISTELUVAIHEEN AINEISTOSTA SEKÄ YHDISTETYSTÄ KAAVA- JA YVA-SELOSTUKSESTA

Multian kunnanhallitus on käynnistänyt 17.2.2020 KH § 30 Nikaran alueella tuulivoimaa koskevan yleiskaavan laatimisen Energiequelle Oy:n esityksestä. Hankkeeseen sovelletaan yhteismenettelyä eli ympäristövaikutusten arviointia (YVA-menettely) osayleiskaavoituksen yhteydessä.

Nikaran hankealue (2 700 ha), joka ympäristöineen on harvaan asuttua, sijaitsee Multian kunnan alueella noin 15 km etäisyydellä kuntakeskuksesta koilliseen. Tuulivoimahanke muodostuu enintään 29 tuulivoimalasta, joiden yksikkötehoksi on suunniteltu 4-10 MW. Voimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 250 m. Tuulivoimaloiden lisäksi alueelle rakennetaan tarvittavat huoltotiet, maakaapelointi voimaloiden välille ja sähköasema. Sähkönsiirtoon on kaksi vaihtoehtoa. VE A:ssa hankealueen pohjoispuolelle rakennetaan uusi sähköasema, jolla tuulivoimahanke liitetään olemassa olevaan sähköverkkoon. VE B:ssä rakennetaan uusi, noin 30 km pitkä, 110 kV voimajohto ilmajohtona Petäjaveden sähköasemalle nykyisen voimajohtojon rinnalle.

Voimassa olevassa Keski-Suomen maakuntakaavassa hankealue sijoittuu biotalouteen tukeutuvalla alueella. Biotalousalueen suunnittelumääräyksen mukaan alueen suunnittelussa varmistetaan maa- ja metsätalouden ja muiden maaseutuelinkeinojen toiminta- ja kehittämisedellytykset sekä turvataan hyvien ja yhtenäisten metsä- ja peltoalueiden säilyminen maaseutuelinkeinojen käytössä.

Lisäksi hankealueelle sijoittuu kaksi maakuntakaavan luonnonsuojelualuetta (SL). Lampuodinsuo (SL nro 148) on luontodirektiivin mukainen Natura SAC -alue (FI0900146). Lampuodinsuon välittömässä läheisyydessä itäpuolella sijaitsee Lauttasuo (SL 149), joka on Naturaan ja suojeluohjelmiin kuulumaton kohde. Lampuodinsuo ja Lauttasuo muodostavat yhdessä valtakunnallisesti arvokkaan soidensuojelukokonaisuuden, jolla on kasvillisuus- ja linnustoarvoja. Maakuntakaavamääräyksen mukaan SL-alueella ei saa ryhtyä sellaisiin toimenpiteisiin, jotka saattavat vaarantaa alueen suojeluarvoja.

Voimassa olevassa maakuntakaavassa on osoitettu kaksi tuulivoimatuotantoon soveltuvaa aluetta (tv): Multian Vehkoo ja Pihtiputaan Ilosjoki. Maakunnallisesti merkittävän tuulivoimatuotantokorajana maakuntakaavassa on 10 tai enemmän tuulivoimalaa. Maakunnallisesti merkittävät tuulivoimatuotantokorajalliset alueet selvitettiin kymmenisen vuotta sitten 3. vaihemaakuntakaavaa varten. Koska kartoitusta voidaan nykyisin pitää vanhentuneena mm. voimaloiden kasvaneen korkeuden takia, liitto on käynnistänyt maakuntakaavan päivittämisen (maakuntakaava 2040). Päivityksen yhtenä teemana on tuulivoima. Tavoitteena on luoda edellytyksiä seudullisesti merkittävän tuulivoimatuotannon rakentumiselle maakunnan parhaiten tuulivoimatuotantoon soveltuvilla alueilla.

YVA-selostuksen mukaan hankkeesta aiheutuu häiriövaikutuksia hankealueella sijaitsevan Lampuodinsuon linnustoon, varsinkin kahlaajalajistoon, mutta vaikutuksien ei arvioitu olevan merkittäviä. Luonnonsuojelualueiden ja -varausten vesitasapainoon ja kasvillisuuteen ei arvioida syntyvän vaikutuksia. Hankealueella säilyy sen nykyinen päämaankäyttötarkoitus, joka on metsätalous. Maiseman ja rakennetun kulttuuriympäristön valtakunnallisiin tai maakunnallisiin arvokohteisiin ei muodostu merkittäviä haitallisia vaikutuksia. Esitettyjen selvitysten ja YVA-selostuksen perusteella hanke ei näyttäisi olevan ristiriidassa voimassa olevan maakuntakaavan kanssa.

Maakuntakaavan päivytystä varten Keski-Suomen liitto on tekemässä paikkatietoihin perustuvaa lähtökohta-analyysiä. Lisäksi liitto on teettänyt mm. maakotkaselvityksen, jossa selvitettiin uhanalaisen ja erityistä suojelua vaativan maakotkan esiintymisen painopistealueita Keski-Suomessa. Selvityksessä tunnistettiin ympäristömuuttujiin perustuvalla mallinnuksella kotkalle sopivia potentiaalisia elinympäristöjä sekä tarkasteltiin nykyisten kotkareviirien sijoittumista ja reviirikäyttäytymistä.

Nikaran tuulivoimahankkeen YVA-suunnitelmasta antamassa lausunnossaan Keski-Suomen liitto kiinnitti huomiota tuulivoimaloiden mahdollisiin linnustovaikutuksiin, erityisesti maakotkaan. Hankeselvitysten mukaan hankealueen välittömässä läheisyydessä ei ole tiedossa olevia petolintujen reviirejä tai pesäpaikkoja. Tulokset eroavat merkittävästi liiton teettämän selvityksen tuloksista. Lisäksi hankeselvityksen törmäysriskin laskennassa käytetyn aineiston käsittely ja tulkinta herättää kysymyksiä. Tältä osin Keski-Suomen liitto viittaa tarpeeseen käydä lisäkeskusteluja hankekehityksestä vastaavien ja toimivaltaisten ympäristöviranomaisten välillä.

Maakuntakaavan päivytyksen yhtenä tavoitteena on osoittaa seudullisesti merkittävään tuulivoimatuotantoon parhaiten soveltuvat alueet. Maakuntakaavan laadintatilanne ei mahdollista ottamaan vielä kantaa Keski-Suomen parhaiten tuulivoiman tuotannolle soveltuviksi alueiksi. Tuulivoimatuotannon aidosti kestävä edistäminen vaatii sekä ihmisiin että maisemaan ja luontoon kohdistuvien vaikutusten huomioon ottamista. Keski-Suomessa luontovaikutuksien huomioon ottamisessa korostuvat suuret petolinnut, varsinkin niiden olemassa olevat reviirit ja pesäpaikat.

Lausunnon on valmistellut Reima Väливаara, reima.valivaara@keskisuomi.fi, 0405950918.

KESKI-SUOMEN LIITTO

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

